

**Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije**

Stegne 7, p.p. 418

1001 Ljubljana

Agencija za pošto in elektronske komunikacije
Republike Slovenije

Prejeto: 14-09-2009	Sig.z.: 0213
	Vred.: -
Številka zadeve: 38241-4/2009/18	Vred.: -
V vrednost: -	

Št. dopisa: 9899/09 - MF

Datum: 09.09.2009

Zadeva: **Analiza upoštevnega trga 4 »Dostop do (fizične) omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji (medoperaterski trg) « in analiza upoštevnega trga 5 »Širokopasovni dostop (medoperaterski trg)« s predlaganimi obveznostmi**

Zveza: **Poziv k predložitvi pripomb oziroma morebitnih predlogov, objava na spletni strani Agencije za pošto in elektronske komunikacije RS, dne 12.08.2009**

Opravična št.: **38241-4/2009/12 in 38241-5/2009/8.**

Družba **Tušmobil d.o.o.** (v nadaljevanju: Tušmobil), s sedežem na Brnčičevi ulici 49, v Ljubljani, z davčno številko SI66863627, matično številko 5692229000, registrirana pri Okrožnem sodišču v Celju z vložno številko 1/04532/00, ki jo zastopa direktor Matjaž Savodnik na Analizo upoštevnega trga 4 »Dostop do (fizične) omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)« in analiza upoštevnega trga 5 »Širokopasovni dostop (medoperaterski trg)« s predlaganimi obveznostmi v nadaljevanju dopisa pravočasne podaja svoje pripombe in komentarje.

I. Upoštevni trg 4 »Dostop do (fizične) omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)«

1. Obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe

Družba Tušmobil se strinja s predlaganimi obveznostmi glede dopustitve operaterskega dostopa do bakrene krajevne zanke, optične krajevne zanke, hišne napeljave, jaškov, kanalizacije in neosvetljenih optičnih vlaken ter dostopa do aktivne ethernet povezave. Ob tem pa opozarjamo, da so predlagani roki še vedno predolgi, še posebej za odpravo napak. 2 delovna dneva sta za odpravo napak, za zagotavljanje vsaj minimalnega nivoja kakovosti, še vedno predolga, saj stranke želijo in tudi od operaterja zahtevajo odpravo napak v čim krajšem času. Za primer vzemimo delovanje IPTV storitve in prijave napake/nedelovanja v petek popoldne. Telekom Slovenije ima možnost odprave napak v 2 delovnih dni, to pomeni, da bo stranka brez IPTV storitve do torka naslednjega tedna-skupaj cele 4 dni! Pri tem se nam postavlja vprašanje kako bomo sploh lahko obdržali stranke, glede na to, da stranki ne moremo pomagati in lahko samo čakamo kdaj bo Telekom Slovenije (uspešno) odpravil napako. Pri 8 dnevnem roku za izvedbo naročila predlagamo, da se le ta zmanjša na 5 delovnih dni, saj je priklop novega naročnika standardiziran postopek in bi ga družba Telekom Slovenije s svojimi kapacitetami zaposlenih brez težav opravila v 5 delovnih dni.

Družba Tušmobil predlaga, da se čas za odpravo napak skrajša na največ 1 delovni dan oz. 2 (navadna) dneva in da družba Telekom Slovenije vzpostavi dežurno službo, ki bo ažurno spremljala in odpravljala prijave napak od operaterjev.

Prav tako se prijava napak za nekatere storitve, kljub že naloženi obveznosti z dne 16.1.2007, še vedno ne vrši preko enotnega informacijskega sistema, ampak po mailih in/ali faxih. Družba Telekom Slovenije za svojo maloprodajno enoto **ne** uporablja enotnega informacijskega sistema, ampak njim prilagojen portal, ki nima toliko omejitev kot jih imamo ostali operaterji.

Pri obveznostih za skupno lokacijo glede elektroenergetskega napajanja predlagamo, da si lahko operaterji, poleg namestitve števecv za merjenje dejanske porabe električne energije, sami, direktno od ponudnika, zagotovijo električno napajanje. Sedaj je situacija takšna, da nam družba Telekom Slovenije prefakturira porabo električne energije iz njihove skupnega računa. Pri zagotavljanju števecv za merjenje dejanske porabe električne energije bi opozorili, da je smiselno nameščati števce samo v kolokacijah tipa A, kjer ima vsak operater svoj prostor oz. sobo. Družba Tušmobil nadalje predlaga možnost lastnega povezovanja (lastno »patchiranje«) med operaterji v primeru kolokacije tipa C.

2. Obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja

Družba Tušmobil glede obveznosti zagotavljanja enakega obravnavanja ponovno poudarja, da družba Telekom Slovenije svojo maloprodajno enoto obravnava prioriteto, kar je razvidno pri odpravljanju napak, raznih informacijah, informacijskem sistemu in kakovosti omrežja, ki ga uporabljamo ostali operaterji. Zanimivi so primeri, kjer lahko maloprodajna enota Telekoma Slovenije stranko priklopi prej in brez dodatnih poizvedb ter podatkov ali ko nam končna stranka po prekinitvi naročniškega razmerja z nami, zaradi raznih težav z omrežjem in (ne) odpravljanju napak, z veseljem pove, da sedaj ko ima storitev od maloprodajne enote Telekoma Slovenije vse brezhibno deluje. Prav tako težko verjamemo, da maloprodajna enota družbe Telekom Slovenije za informacije o

topologiji omrežja mesečno plačuje določene zneske sama sebi. Takšnih in podobnih primerov je veliko in jih je nesmiselno sedaj naštevati.

Družba Tušmobil zahteva, da Agencija, kljub naloženi obveznosti enakega obravnavanja, družbo Telekom Slovenije tudi nadzoruje in ob morebitnih kršitvah ustrezno kaznuje.

3. Obveznost zagotavljanja preglednosti

Družba Tušmobil se v celoti strinja z naloženimi obveznostmi glede zagotavljanja preglednosti.

4. Obveznosti cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva

Družba Tušmobil se z predlagano stroškovno metodo Agencije, LRIC od spodaj navzgor (»bottom up«) strinja, saj do sedaj, kot je že ugotovila Agencija sama, trenutna stroškovna metoda družbe Telekom Slovenije na trgu ni zadostovala učinkovito v smislu stroškovno naravnanih cen in vzpostavitve konkurence.

5. Obveznost ločitve računovodskih evidenc

Družba Tušmobil nima dodatnih pripomb na predlagano obveznost ločitve računovodskih evidenc.

II. Upoštevni trg 5 »Širokopasovni dostop (medoperaterski trg)«

1. Obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe

Družba Tušmobil pozdravlja predlagane obveznosti dopustitve operaterskega dostopa, pri tem pa se v celoti ne strinja s predlaganimi roki. Glede predlaganih rokov za odprave napak in izvedbo novega naročila se ne bi ponavljali, saj smo probleme in predloge predstavili že pri pripombah na upoštevni trg 4.

Pri postopku prijave napake bi opozorili na težavo reševanja napak direktno pri stranki. Družba Telekom Slovenije, ob naši prijavi napake, zaračunava vsak obisk pri stranki, kljub temu da napaka dejansko ni bila odpravljena. Iz naše strani ponovno prijavimo napako in tehnik družbe Telekom Slovenije ponovi obisk pri naši stranki in dejansko reši problem. Seveda tudi za ta ponovni obisk prejmemo račun. V takih primerih predlagamo, da se zaračuna samo obisk stranke pri katerem je bila dejansko odpravljena napaka.

2. Obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja

Poleg pripomb glede obveznosti zagotavljanja enakega obravnavanja, ki smo jih omenili že pri upoštevni trgu 4 in se nanašajo tudi na upoštevni trg 5, bi predvsem izpostavili enako obravnavanje na dodatnih storitvah, kot so IPTV in VPN/MPLS.

Družba Tušmobil sme pri širokopasovnem dostopu, za storitev IPTV, uporabljati izključno IPTV video tokove (»stream«) od hčerinskega družbe Telekom Slovenije, Planet 9. Pri tem smo v celoti odvisni od programske sheme Planeta 9 in njihovega urejanja posameznega TV programa. Družba Tušmobil ima svojo opremo za zajemanje video signalov (»headend«), v katero je vložila veliko sredstev, z namenom zagotavljanja visoke kvalitete IPTV storitve svojim končnim strankam. Težava pri širokopasovnem

dostopu, kjer imamo tudi največ strank je, da nam družba Telekom Slovenije ne omogoča pošiljanje lastnih video tokov v njeno omrežje in smo posledično prisiljeni uporabljati IPTV storitev od hčerinskega podjetja Planet 9. Prav tako nam pri širokopasovnem dostopu ni omogočen dostop do naše terminalske opreme

(»set top box«), kar pomeni, da ne moremo nadzirati, niti spremljati kvaliteto storitve pri končnih strankah. Družba Tušmobil predlaga, da se družbi Telekom Slovenije, pri širokopasovnem dostopu, naloži obveznost dopustitve pošiljanja lastnih storitev do končnih strank.

VPN/MPLS je inovativna storitev po kateri povprašuje vedno več poslovnih strank. Družba Tušmobil je žal ne more ponuditi poslovnim strankam na omrežju širokopasovnega dostopa, saj jo družba Telekom Slovenije ne omogoča ostalim operaterjem. Obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja nalaga, da operater s pomembno tržno močjo uporablja enakovredne pogoje operaterske dostopa v enakovrednih okoliščinah za druge operaterje, ki zagotavljajo enakovredne storitve, ter zagotavlja drugim operaterjem enako kakovostne storitve in istočasne informacije v zvezi z operaterskim dostopom pod enakimi pogoji kot za svoje storitve njegovih partnerskih podjetij. Mnenje družbe Tušmobil glede VPN/MPLS storitve je, da če jo družba Telekom Slovenije iz kakršnihkoli razlogov ne more ponuditi na operaterski ravni, preko širokopasovnega dostopa, jo naj umakne tudi iz svoje maloprodajne ponudbe. Trenutno je situacija takšna, da Telekom Slovenije pospešeno privablja poslovne stranke na omenjeno storitev in jih z raznimi aneksi in popusti veže tudi do dve leti. Ostali operaterji pa lahko le nemočno opazujemo in čakamo, da bo Telekom Slovenije posodobil omrežje in nam storitev VPN/MPLS omogočil tudi na operaterski ravni.

3. Obveznost zagotavljanja preglednosti

Družba Tušmobil se v celoti strinja z naloženimi obveznostmi glede zagotavljanja preglednosti

6. Obveznosti cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva

Družba Tušmobil se s predlagano stroškovno metodo maloprodajna cena minus in stroškovno naravnostjo po metodi LRIC (za dodatne storitve, ki ne spadajo pod prvo metodo) strinja in nima nobenih dodatnih pripomb.

7. Obveznost ločitve računovodskih evidenc

Družba Tušmobil nima dodatnih pripomb na predlagano obveznost ločitve računovodskih evidenc.

Tušmobil d.o.o.

Matjaž Savodnik,
DirektorP.P. ANDRAS PALC
CP
07 **tušmobil**